

Toplum ve Hekim Yayın Kurulu'ndan

Türkiye 17 Ağustos'ta bir doğal afet yaşadı. Ancak, bu doğal afetin henüz acıları dinmeden, insanlar yıkıntılar arasında yakınlarını ararken ya da yeni toprağa verirken, ülkedeki tüm çalışanları temsil eden bütün örgütlerin itirazı ve infialine karşı, TBMM ve Hükümet "Sosyal Güvenlik Yasa Taslağı"nı bir çırpıda yasalaştırdı. İnsani değerleri hiçe sayarak. Yaklaşık yirmi yıldır bu toplumu esir almaya çalışan gayri insani değerler adına...

Tahkim Yasası da, tüm karşı çıkmalara rağmen yasalaştı. Çünkü, "birileri" böyle istiyordu! Yirmi yıldır, önce yapısal uyum dendi, sonra liberalizasyon dendi, GATT dendi, Avrupa Birliği dendi; şimdi de küreselleşme deniyor, MAİ deniyor, "Millenium Round" deniyor...

Aslında olan, çalışanların ve halkın kazanımlarına saldırıdır. Ne başlık altında olursa olsun, uluslararası ve ulusal emek birikiminin tasfiye edilmesidir. Emeğe dair, sola dair, eşitliğe dair hiçbir şey bırakmama isteğinin yansımasıdır. Sosyalizmle gelen, onun yarattığı ya da neden/vesile olduğu ne varsa, yok etme isteğinin uzantısıdır.

21. yüzyılın gündemi Kuzeyli kapitalistlerce şöyle belirlendi; "küreselleşme kaçınılmaz, bunun dışında kalmak istemiyorsan söylenenleri yap!" Ulusların ve emeğin yıllar yılı alın teri ve kan pahasına biriktirdiği ne varsa, ona göz dikenlerin dayattığı buydu. Tarımını tam serbetleştirdi. Yabancı şirketlere ulusal şirketlerle aynı hakları, hatta bazen daha fazla hak tanı. Gümrük vergilerini azalt, hatta sıfırla. Doğal zenginliklerinin, ormanlarının tahribine izin ver. Yatırımlar konusunda uluslararası sermayenin kurallarını benimse, hatta ulusal hukuğunun önüne geçir. Çökerte çökerte bitiremediysen, hizmetlerini tam olarak liberalleştir. Dayanışmayı değil, rekabeti tercih et ve tüm toplumsal ilişkilerine yansıt. Tek bir dünya hükümetinin altında birleş!

Çizilen tablo bu. Sosyal Güvenlik ve Tahkim Yasaları, bu uluslararası sesin ülkemizdeki takipçilerince duyularak uygulanmasıdır. Hiç teknik bir konu/sorun değil, uluslararası boyutu çok belirgin olan politik bir problemdir.

İşte bu sayıda, biz hekimleri/sağlıkçıları çok yakından ilgilendiren bu politik hastalığı araştırdık. 1848 devrimleri ve Paris Komünü ile yükselen işçi sınıfı mücadelesinin, kapitalizmi giderek benimseyen Avrupa devletlerine dayattığı sosyal güvenlik uygulamaları, 1917 Bolşevik Devrimi ve İkinci Dünya Savaşı sonrası oluşan halk demokrasilerinin de etkisi ile Batı'da genişleyerek sistemleşmiştir. Solun gerilemesi, reel sosyalizmin çöküşü artık sosyal olan hiçbir şeye gereksinimi kalmamış olan burjuvaziye rövanş olanağı tanımıştır. İngiliz işçi sınıfının 1848-1948 yılları arasındaki mücadelesinin bir ürünü olan ama, daha başlangıçta bile çok darbe yiyen Ulusal Sağlık Sistemi, 1979'da Tahtcher ile birlikte "sosyalizmin bir ürünü" olarak saldırıya uğramıştır. Batı'da emeğin kazanımlarına saldırı, çok güçlü bir direnişle karşılaştığı için ağır ilerlemesine karşın, üçüncü dünyada ve Doğu Avrupa'da oldukça kolay ilerlemektedir. Ne adına, yeni dünya düzeni ya da küreselleşme adına. Bu sayımızda yukarıda aktarmaya çalıştığımız sürecin sağlık ve sosyal güvenliğe yansımalarını paylaşmaya çalıştık.

Bu paylaşımına vesile olan bir panel var. Mart ayında, SES, Tüm Sosyal Sen, THD ile TTB'nin gerçekleştirdiği "Sosyal Güvenlik, SSK Nereye?" paneli. Eski TMMOB yöneticisi, şimdiki KİGEM Genel Sekreteri Mehmet Yüksel Barkurt'un yönettiği panele konuşmacı olarak katılan Yüksel Akkaya, İlker Belek ve Oğuz Oyan'ın konuşma metinlerini aldık. Sosyal İş Genel Başkanı Özcan Kesgeç, Yol İş Genel Başkan Danışmanı Seyhan Erdoğan, Uludağ Üniv. Tıp Fak. Öğretim Üyesi Hamdi Aytekin ve TTB SSK Kolu üyesi Osman Öztürk'ün de yazıları ile bir sosyal güvenlik ağırlığı oluşturmaya çalıştık. Değerlendirmesi sizden...

Geçen sayımızdan kalan dört de "depresyon" yazısı var. Bir de, 13 Mart 2000 günü yitirdiğimiz Nevzat Eren'e ilişkin bir portre çalışmamız...

Önceki sayımızda Danışma Kurulu üyelerimizin isim listesi ile Nadi Bakırcı'nın M.Ü. Halk Sağlığı A.D. olan görev yeri ve Uzm. Dr. Hakan Erengin'in ünvanı teknik nedenlerle sayfa düzenleri içinde yer alamamıştır. Daha az hatalı sayıları üretmek isteği ve kararlılığımızdır.

Önümüzdeki iki sayı "Hemşirelik" ve "Demokratik Kitle Örgütleri" olacak. Katkılarınızı bekliyoruz. TTB Büyük Kongresi'nden önce görüşmek umudu ile...